

De Orgelvriend

Orgaan van de
Vereniging
Van
Orgelvrienden

58^e jaargang nummer 5

Inhoudsopgave

Mededelingen bestuur	1
Agenda voor de vergadering:.....	2
Notulen vorige vergadering.....	2
Orgel Bethabarakerk in Oud-Beijerland	5
Ingekomen mededeling.....	7
Planning Seizoen 2013/2014.....	8

Mededelingen bestuur

Uitnodiging voor de vergadering/ speelmiddag van de VVO op D.V. 5 april 2014, aanvang 14.00 uur.

Locatie: Gereformeerde Gemeente (Bethabarakerk) Oud-Beijerland
Jan Lievenslaan 12, 3262 ND Oud-Beijerland

Beste leden,

Terwijl ik dit schrijf zijn we zojuist thuisgekomen uit Tholen. We hebben daar met elkaar een mooie workshop bijgewoond over C.P.E Bach. Voor velen een onbekende componist. Op het programma stonden een mooie lezing door Paul Kieviet over de achtergronden van deze componist en een muzikale uitbeelding door Auke Kieviet en de uitvoering van enkele werken van C.P.E. Bach door collega leden van de VVO. Het bestuur is erg blij met de hoge opkomst van leden doch ook belangstellenden uit de regio.

Fijn dat we enkele nieuwe (jeugd)leden mochten begroeten. En ook fijn dat de vereniging weer groeit. Met het derde kwartaal 2013 tot nu hebben zich aangemeld: Auke Kieviet, Kees Aleman, Jabin de Geus, Tjeerd de Geus, Matthijs Braber, Floris van Gils, Justin Lagerwerf, Joris Lugtenburg de heer 't Mannetje. Allemaal van harte welkom binnen de vereniging!

De tijd vliegt. We zijn alweer over de helft van het VVO-seizoen 2013/2014. Met nog twee bijeenkomsten, en niet de minste, is het alweer bijna 'vakantie'. We hopen elkaar de volgende keer op 5 april te treffen in Oud-Beijerland in de gereformeerde Gemeente te Oud-Beijerland. We worden daar ontvangen door J.P. van den Hoek, organist en B.E. Engelen, koster. In april 2012 werd in de Bethabarakerk van de Gereformeerde Gemeente te Oud-Beijerland een orgel van Harrison & Harrison uit 1901 in gebruik genomen. Het orgel is afkomstig uit de St. Peter's Church te Sacriston (Engeland), Door de firma A. Nijssse & Zoon Orgelmakers te Oud-Sabbinge werd het orgel gerestaureerd en in een nieuwe orgelkast geplaatst. Meer informatie over het orgel en dispositie is verderop in dit blad opgenomen. We zien ernaar uit!

Namens het bestuur,
Krijn Padmos
Voorzitter

Agenda voor de vergadering:

1. Opening met schriftlezing en gebed
2. Ingekomen stukken, mededelingen
3. Notulen vorige vergaderingen te Dordrecht (vorig blad) en Tholen (zie verderop in dit blad)
4. Rondvraag
5. Pauze
6. Bespelen orgel
7. Sluiting

Tijdens de vergadering hopen we te zingen: Psalm 22 vers 13 en 16 (iso-ritmisch)

Ik loof eerlang U in een grote schaar,
En, wat ik U beloofd' in 't heetst gevaar,
Betaal ik, op het heilig dankaltaar,
Bij die U vrezan,
't Zachtmoedig volk zal rijk verzadigd wezen,
Ten dis geleid, Wie God zoekt, zal Hem prijzen.
Zo leev' Uw hart, door 's hemels gunstbewijzen,
In eeuwigheid.

Zij komen aan, door Goddlijk licht geleid,
Om 't nakroost, dat den Heer' wordt toebereid,
Te melden 't heil van Zijn gerechtigheid
En grote daden.

Notulen vorige vergadering

Verslag van de workshop over de componist C.Ph.E. Bach gehouden op zaterdag 8 maart in de Grote kerk te Tholen.

Aanwezig: 34 leden en belangstellenden.
Afwezig met kennisgeving: J.S. Huijser.
Leiding workshop: Paul Kieviet.

De organist Henk Quist zorgt voor een hartelijke ontvangst in het koor van deze kerk.

De voorzitter Krijn Padmos opent de vergadering door iedereen welkom te heten. Hij geeft een korte toelichting op het programma van deze middag en leest vervolgens psalm 47. Daarna gaat hij voor in gebed. Onder begeleiding van de gastheer op het koororgel wordt door de aanwezigen psalm 47 vers 1 en 4 gezongen. Henk vertelt in het kort iets over de historie van het Verschuieren-

koororgel wat afkomstig is van de voormalige Muziekschool in Bergen op Zoom. Hierna houdt Paul de lezing over C.Ph.E. Bach. Precies vandaag 300 jaar geleden werd deze tweede zoon van Johan Sebastiaan en Maria Barbara geboren. Hij zal in de 18de eeuw de grote Bach genoemd gaan worden tot in de tijd van Mendelsohn. Daarna wordt hij maar zelden meer op zijn waarde geschat. Hij heeft maar een beperkt aantal orgelwerken gecomponeerd. Hij schreef veel muziek voor clavecimbel en clavichord. Daarna vertelt Paul iets over de relatie van de componist met zijn vader (J.S. Bach) en de invloed, die beiden op elkaar gehad hebben. Auke Kieviet speelt op het koororgel ter illustratie een aantal werken van vader en zoon Bach, waarin die wederzijdse beïnvloeding duidelijk te horen is. In de 18de eeuw zorgt de Verlichting voor een stijlbreuk: de muziek moet eenvoudig, natuurlijk en voorspelbaar zijn. Er wordt muziek geschreven in een galante stijl. Daarna ontstaan er twee stromingen: "Empfindsamkeit" en "Sturm und Drang". De muziek vertoont een heel gevoelige stijl of is juist heel grillig en afwisselend. De componist schreef in 1753 een belangrijk boek: "Versuch über die wahre Art das Clavier zu spielen", wat in de loop van de tijd vaak herdrukt is. Paul eindigt zijn lezing met twee lovende citaten van de Engelse muzik historicus Charles Burney over Carl Philip Emanuël. Tot slot speelt Auke op het koororgel nog twee composities waarin de laatstgenoemde stijlen van zijn muziek duidelijk herkenbaar zijn.

Lijst van gespeelde orgelwerken Workshop C.Ph.E. Bach - Grote kerk Tholen

Muziekstuk	Componist	Organist
Fuga in C op BACH Fantasia in c		Hubert Westdorp
Sonate in F (allegro)		Liesbeth Steur
Fuga in d		Riet Hoekman
Variaties uit Sonate in d (allegro)		Auke Kieviet
Württembergische Sonate in a (moderato)		Hans van Heemst
Pruissische Sonate in F (poco allegro – andante – vivace)		Kees Grinwis

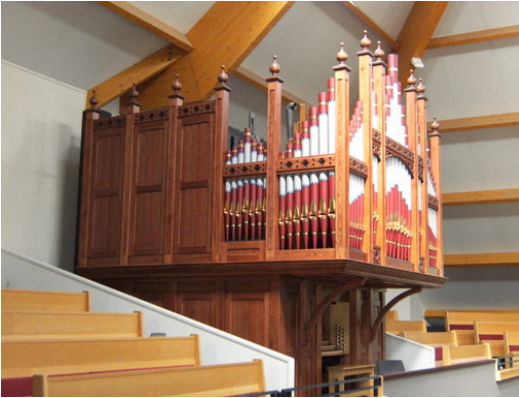
Muziekstuk	Componist	Organist
5 variaties over: "Du Friedefürst, Herr Jesu Christ"	Johann Bernhard Bach	Maarten Vos
"Was Gott tut das ist wohlgetan"	J. L. Krebs	Kees Grinwis
Pastorale uit 3 ^e orgelsonate	J. Rheinberger	Ad de Gans
"Jezus ga ons voor"	Trad.	Maarten Tanis
"Jesu der du meine Seele"	J.L. Krebs	Koos Don
Preludium Improvisatie Psalm 107	J.S. Bach	Jowan Tanis
In de draaimolen Heb je wel gezien	F. Dean	Justin Lagerwerf
"Wen wir in höchsten Nöthen sein"	J.Chr. Bach	Dirk Haazebroek
Vater Unser im Himmelreich	J.S. Bach	Els Gebraad
"Was Gott tut das ist wohlgetan"	P. Blumental	Wim Visser
Fantasia à Gusta Italiano	J.L. Krebs	Krijn Padmos

Krijn bedankt Paul voor het houden van deze lezing en Auke voor het orgelspel. Na de pauze wordt het Van Dam-orgel in de kerk bespeeld door een aantal leden, die ook een werk van deze componist uitvoeren, waarna ook de overige aanwezigen in de gelegenheid worden gesteld om het orgel te bespelen (zie onderstaande lijst). Aan het einde van de middag bedankt Krijn de organist Henk Quist en Paul met zijn zoon Auke voor hun aandeel aan deze zeer geslaagde middag. Hij sluit daarna af met dankgebed.

Overzichtsfoto van de workshop in het koor van de Grote kerk te Tholen.

Orgel Bethabarakerk in Oud-Beijerland

In de St Peters Church in Sacriston, bouwde de firma Harrison & Harrison in 1901 een nieuw orgel. Hierbij werd het oude orgel, eveneens gebouwd door Harrison & Harrison in 1880, gebruikt als Choir. In de andere werken, Great, Swell en Pedal Organ, gebruikte men delen van het Bishop-orgel uit 1856 dat uit de St Mark's Church te Wolverhampton afkomstig was. De rest werd nieuw bijgemaakt. H. E. Prested restaureerde het orgel in 1974. In 2008 werd de kerk in Sacriston gesloten en omgebouwd tot sportzaal. Het orgel werd verkocht aan de Gereformeerde Gemeente in Oud-Beijerland.

In 2011 werd het instrument gerestaureerd door de firma Nijse. Op het pedaal werd een Basson 16' (trombone) toegevoegd. Ook werd een Tremolo toegevoegd. De firma Nijse plaatste het orgel in 2012 in de Bethabarakerk. Een gemeentelid bouwde een miniatuur van dit sleepladen-orgel. Het binnenwerk daarvan komt grotendeels overeen met het binnenwerk van het echte orgel. De Large Open Diapason en de Small Open Diapason van het Great organ zijn in 1856 gemaakt. De Lieblich gedact van het Choir is van 1880.

Omdat het orgel in Sacriston stond opgesteld in een doormuren omgeven 'organ chamber' moest een nieuwe orgelkas worden gemaakt. Het aanwezige frontpijpwerk en verschillende Harrison & Harrison-fronten uit de bouwperiode van het orgel waren de uitgangspunten van het ontwerp van de kas in Engelse stijl. Voor het ontwerp werd de hulp ingeschakeld van John Brennan uit Oxford. De kas werd vervaardigd uit grenen, roodbruin gebeitst en blank gelakt. De frontregel dateert nog van 1901. Het frontwerk uit 1901 was oorspronkelijk niet gedecoreerd en is later en is later van goudverf voorzien. In het orgel bevond zich nog wel een frontpijp van het Harrison & Harrison orgel uit 1880 met de oorspronkelijke decoratie. Op basis van dit Viktoriatische decoratiepatroon werden nu alle frontpijpen beschilderd door Henk van der Luyt te Aalten. De dispositie van 1901 werd intact gelaten. Wel werd het in 1901 tot 2' verschoven tertskoor in de Mixture van het Great op basis van aanwijzingen in de Great-lade gereconstrueerd naar de situatie van 1856. Op het Pedal werd

een trombone 16' toegevoegd op een nieuwe, uit grenen vervaardigde, pneumatische lade. Het pijpwerk voor dit register dateert van rond 1880 en werd gemaakt door T.C. Lewis. Het register kon worden overgenomen van orgelmaker William Drake uit Buckfastleigh die ook de ontbrekende pijp bo bijmaakte. Verder werd een tremulant toegevoegd die tegelijk op het Graet en het Swell werkt.

Dispositie:

Great Organ:	Choir Organ:	Swell Organ:	Pedal Organ:	Koppelingen
Large Open Diapason 8	Gamba 8 (1880/1901)	Double Diapason 16	Open Diapason 16 (1856)	Swell to Great
Small Open Diapason 8	Lieblich Gedackt 8	Open Diapason 8	Bourdon 16 (1856)	Swell to Choir
Dulciana 8	Salicional 8 (1880)	Stopped diapason 8	Violoncello 8 (1856)	Great to Pedal
Clarabella 8 (1856)	Flute 8 (1880)	Vox Angelica 8	Trombone 16 (2012)	Choir to Pedal
Principal 4 (1856)	Piccolo 2 (1880)	Voix Celeste 8 (TC)		Swell to Pedal
Flute 4 (TC) (1856)	Clarinet 8	Principal 4 (1882/1901)		
Fifteenth 2 (1856)		Mixture 3 ranks 15.19.22)		
Mixture 3 ranks (17.19.22)		Cornoepen 8 (1882)	Speelhulpen: Tremolo 2012	
Trumpet 8 (1856/1901)		Oboe 8 (1882/1901)		

Ingekomen mededeling

Beste orgelvrienden,

Op D.V. zaterdagavond 29 maart (20.00 uur) wordt de serie Bachconcerten voortgezet met een concert op het gerestaureerde Leefflang-orgel in de Hervormde kerk te Middelharnis. Deze 57e editie voorziet in enkele grote werken, één van de onvolprezen triosonates en indrukwekkende lijdenskoralen. Op dit moment ziet het programma er als volgt uit:

1. Preludium en Fuga in a (BWV 543)
2. Drie lijdenskoralen uit het "Orgelbüchlein":
 - * "O Lamm Gottes unschuldig" (BWV 618)
 - * "Christe, du Lamm Gottes" (BWV 619)
 - * "O Mensch, bewein' dein Sünde gross" (BWV 622)
3. Triosonate II in c (BWV 526)
 - * vivace
 - * largo
 - * allegro
4. Uit de "Leipziger Choräle": "O Lamm Gottes unschuldig" (BWV 656)
5. Canzona in d (BWV 588)
6. Fantasia en Fuga in g (BWV 542)

Welkom!
Paul Kieviet

Planning Seizoen 2013/2014

Hieronder vindt u de concept planning voor het komende VVO-seizoen 2013-2014. We schrijven hier conceptplanning, omdat we op dit moment druk bezig zijn met het vastleggen van de workshopleiders en afspraken te maken met de kerken waar de beoogde speelmiddagen plaatsvinden.

In iedere orgelvriend zal een update van de planning worden gegeven zoals u inmiddels van ons gewend bent. We hopen op een goede opkomst. Uiteraard geldt voor alle data: Deo Volente.

12 oktober	Jaarvergadering en speelmiddag Herv. kerk Oude-Tonge
23 november	Orgelmiddag rondom Krebs te Dirksland, aanvang 13.30
1 februari	Speelmiddag
8 maart	Workshop over C.Ph.E. Bach in Tholen 14.00 uur - 17.00 uur
5 april	Speelmiddag Bethabarakerk in Oud-Beijerland aanvang 14.00 uur
31 mei	Orgelreis Naar Maassluis en Maasland

EMAIL

Voor een vlotte communicatie met de leden is het fijn om uw email adres te hebben.

Hebben we uw email adres nog niet, of is dit onlangs gewijzigd, dan graag deze mailen aan de redactie: riethoekman@hotmail.com

Bvbd, de redactie